

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-17-1224(3) (17-359(7))**

2017-12-12 Nr. NV-3176

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija (toliau - SAM).

Projekto tikslas: Įstatyme reglamentuoti ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimą (dabar – sveikatos apsaugos ministro įsakyme).

Dabartinė situacija:

- Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarką **šiuo metu** nustato sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms **įsigyti apmokėjimo tvarkos aprašas**. Valstybinė ligonių kasa sudaro sutartis su paraiškas pateikusiomis ortopedijos įmonėmis dėl apdraustųjų aprūpinimo ortopedijos techninėmis priemonėmis ir apmoka už jas pagal SAM nustatytas bazines kainas.
- Šias sutartis institucijos, atsakingos už viešųjų pirkimų politiką, **priskiria viešojo pirkimo-pardavimo sutartimis** ir taiko atitinkamas poveikio priemones už Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų nesilaikymą.
- Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų **galima taikyti ortopedijos techninių priemonių įsigijimą ne per viešąjį pirkimą, o sudarant sutartis, kai jos atitinka šiuos kriterijus** – sutartys sudaromos su visais pageidaujančiais jas sudaryti ūkio subjektais (neatliekama atranka); informacija apie sutarčių sudarymą vieša, skelbiama ligonių kasų puslapiuose; suinteresuoti ūkio subjektai prie sutarties gali prisijungti bet kuriuo metu; sutartis sudaroma laikantis nediskriminavimo ir vienodo vertinimo principu. Tačiau Lietuvoje įstatyminiu lygiu tai nėra įtvirtinta.
- 2017 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžete ortopedijos techninėms priemonėms numatyta 13,3 mln. Eur, 2018 m. numatoma skirti 12 mln. Eur.

Projekto esmė: Siūloma:

- **Reglamentuoti sutarčių** tarp Valstybinės ligonių kasos ir juridinių asmenų dėl ortopedijos techninių priemonių **sudarymo sąlygas**:
 - ✓ sutartys sudaromos su visais pageidaujančiais jas sudaryti suinteresuotaisiais asmenimis;
 - ✓ jas galima sudaryti bet kuriuo metu einamaisiais metais;
 - ✓ informacija apie sutarčių sudarymo tvarką skelbiama viešai Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligoninių kasų interneto svetainėse.
- **Įtvirtinti kriterijus, kuriais vadovaujantis ortopedijos techninė priemonė būtų įtraukiama į kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus**:
 - ✓ jei palengvins apdraustajam ligos, sužeidimo padarinius ar sumažins jo neįgalumą, neleis neįgalumui didėti;
 - ✓ jei bus finansinės galimybės skirti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas ortopedijos techninės priemonės įsigijimo išlaidoms kompensuoti.
- **Nustatyti, kad**:
 - ✓ ortopedijos techninių priemonių įsigijimo **išlaidos kompensuojamos pagal bazines kainas**, kurios apskaičiuojamos pagal mažiausias sąnaudas patiriančių juridinių asmenų, su kuriais sudarytos sutartys, sąnaudų vidurkį sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

- ✓ kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų **sąrašus tvirtina sveikatos apsaugos ministras**, įvertinęs Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: Projektas suderintas su Teisingumo ministerija, Ūkio ministerija, Europos teisės departamentu ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome **svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje**. Sveikatos apsaugos ministerija iki pasirašymo projektą patikslins pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas teisės technikos pastabas.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

tel. 8 706 63 813, el.p. aurelija.urboniene@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-12-06 Nr. (4.4.4) 10-9864
I Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Sveikatos apsaugos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 (toliau – SDĮ) 2, 9, 15, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projektą (toliau – SDĮ projektas).

Projektas pakoreguotas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – LRV Teisės grupė) 2017-09-08 išvadoje Nr. NV-2275 ir 2017-11-13 išvadoje Nr. 2866 pateiktas pastabas. LRV Teisės grupė siūlė SDĮ projektą sujungti su Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12¹, 15, 21, 27 ir 30 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² ir 26¹ straipsniais įstatymo projektu (TAIS Nr. 16-8912(6)), tačiau šis projektas jau pateiktas svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui, todėl pastaba dėl sujungimo nebeaktuali. Tačiau SDĮ projekto nuostatos suderintos su minėtuju Seimui pateiktu projektu. Atsižvelgiant į LRV Teisės grupės pastabą, kad siekiant sistemiškumo (įvertinus tai, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, bazinės kainas ir jų nustatymo metodiką nustato Sveikatos apsaugos ministerija (Sveikatos draudimo įstatymo 25 straipsnis)), SDĮ projekte kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių bazinių kainų apskaičiavimo tvarką pavedama nustatyti sveikatos apsaugos ministrui, o ne Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

SDĮ projekto rengimą paskatino tai, kad Sveikatos draudimo įstatyme trūksta teisinio reglamentavimo dėl ortopedijos techninių priemonių kompensavimo sutarčių sudarymo ir šias sutartis norima laikyti viešojo pirkimo-pardavimo sutartimis. Kitose Europos Sąjungos šalyse ortopedijos techninių priemonių įsigijimui taip pat taikoma kompensavimo, o ne viešojo pirkimo sistema, pavyzdžiui, Vokietijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, nors tose šalyse irgi įgyvendinama 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (toliau – direktyva). Tai patvirtina, kad tokioje jautrioje srityje kaip sveikatos apsauga valstybėms narėms siekiant įgyvendinti viešąjį interesą ir užtikrinti pacientų teises, nėra sudaroma kliūčių taikant kompensavimo sistemą. Pažymėtina tai, kad pati direktyva nustato prievolę valstybės narėms užtikrinti konkurenciją, tačiau konkurencija gali būti užtikrinama ir be viešųjų pirkimų taikymo – šiuo metu asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar ortopedijos įmonės konkuruoja dėl paciento – apdraustojo. Direktyvos 1 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad šia direktyva nedaromas poveikis tam, kaip valstybės narės nusprendžia organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas (ši sistema apima socialines, sveikatos, švietimo ir kitas paslaugas). Šią nuostatą patvirtina Direktyvos 5 ir 6 konstatuojamosios dalys, kuriose nurodoma, kad šios direktyvos nuostatos neįpareigoja valstybių narių sudaryti paslaugų, kurias jos nori teikti pačios, teikimo sutarčių arba naudotis išorės paslaugomis, arba teikimą organizuoti kitu būdu nei sudarant viešąsias sutartis, taip pat nurodoma, kad *valstybės narės yra laisvos pasirinkti būdą, kaip organizuoti privalomųjų socialinių paslaugų arba kitų paslaugų teikimą*, t. y. jas teikti kaip bendrojo intereso ekonomines arba neekonomines paslaugas, arba kaip šių dviejų rūšių paslaugų derinį. Direktyvoje įtvirtintu teisiniu reguliavimu užtikrinama valstybių narių diskrecijos laisvė pasirinkti, kaip organizuoti socialines apsaugos sistemoje teikiamas paslaugas, ir jokių būdu Direktyva neriboja šios valstybių narių laisvės.

Todėl šiuo įstatymo projektu į nacionalinę teisę perkeliama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) priimame sprendime byloje Falk Pharma, C-410/14 nustatytos sąlygos dėl viešųjų pirkimų netaikymo. ESTT 2016 m. birželio 2 d. priimame prejudiciniame sprendime (Byloje C-410/14 dėl Oberlandesgericht Düsseldorf (Diuseldorfo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija)) nurodyta, kad kai viešasis subjektas siekia sudaryti tiekimo sutartis su visais ūkio subjektais, norinčiais tiekti atitinkamas prekes šio viešojo subjekto nurodytomis sąlygomis, tai, kad nenurodomas ūkio subjektas, su kuriuo išimtinai būtų sudaroma sutartis, reiškia, jog nėra būtinybės konkrečių Direktyvos 2004/18 taisyklių taikyti šios perkančiosios organizacijos veiksmams. Perkėlus į nacionalinę teisę šį ESTT sprendimą, kompensavimo sutartys nebūtų laikomos viešojo pirkimo-pardavimo sutartimis, tokiam SDĮ projekto reguliavimui pritarė ir Ūkio ministerija bei Europos Teisės departamentas.

Projekto nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą. Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Projektas suderintas su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerija. Projektas taip pat derintas su Teisingumo ministerija.

Projektą tiesiogiai rengė: VLK Teisės skyriaus vyr. specialistė Rasa Rimkutė, tel. (8 5) 236 4174, el. p. rasa.rimkute@vlk.lt, ir VLK Ortopedijos technikos kompensavimo skyriaus vedėjas Giedrius Baranauskas, tel. (8 5) 237 0197, el. p. giedrius.baranauskas@vlk.lt.

PRIDEDAMA:

1. SDĮ projektas, 2 lapai;
2. SDĮ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
3. SDĮ projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 9, 15, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Įgalinti sveikatos apsaugos ministrą Aurelijų Verygą, o jam negalint dalyvauti – sveikatos apsaugos viceministrę Kristiną Garuolienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytąjį įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

2017-12-06

Teisės akto teisinių vertinimų
slysnio vedėja
Sita Cicėnienė

[Signature]
2017-12-07

[Signature]
VLK prie SAM
Teisės sk. vyriausioji specialistė

2017-11-24

VLK prie SAM
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

[Signature]
2017-11-24

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) Nr. I-1343 2, 9, 15, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – projektas) rengimą paskatino tai, kad SDĮ trūksta teisinio reglamentavimo dėl ortopedijos techninių priemonių kompensavimo sutarčių sudarymo, todėl šias sutartis už viešųjų pirkimų politikos formavimą ir įgyvendinimą atsakingos institucijos siekia laikyti viešojo pirkimo-pardavimo sutartimis ir taikyti atitinkamas poveikio priemones už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų nesilaikymą įsigyjant ortopedijos technines priemones. Pastebėtina, kad pagal SDĮ visų kompensuojamų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimui yra taikomas kompensavimo mechanizmas. Pagal esamą vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo reguliavimo modelį Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas jų įsigijimui neturi būti taikomas, nes valstybė ne pati įsigyja, o pagal bazines kainas kompensuoja vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidas. Toks pat modelis taikytinas ir ortopedijos techninių priemonių įsigijimui, todėl SDĮ turi būti aiškiai įtvirtinta, kad, kaip ir vaistų bei medicinos pagalbos priemonių atveju, ortopedijos techninių priemonių įsigijimui taikomas ne viešojo pirkimo, o kompensavimo modelis.

Kitose Europos Sąjungos šalyse ortopedijos techninių priemonių įsigijimui taip pat taikoma kompensavimo, o ne viešojo pirkimo sistema, pavyzdžiui, Vokietijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, nors tose šalyse irgi įgyvendinama 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (toliau – direktyva). Tai patvirtina, kad tokioje jautrioje srityje kaip sveikatos apsauga valstybėms narėms siekiant įgyvendinti viešąjį interesą ir užtikrinti pacientų teises, nėra sudaroma kliūčių taikant kompensavimo sistemą.

Pažymėtina tai, kad pati direktyva nustato prievolę valstybės narėms užtikrinti konkurenciją, tačiau konkurencija gali būti užtikrinama ir be viešųjų pirkimų taikymo – šiuo metu asmens sveikatos priežiūros įstaigos ar ortopedijos įmonės konkuruoja dėl paciento – apdraustojo. Direktyvos 1 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad šia direktyva nedaromas poveikis tam, kaip valstybės narės nusprendžia organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas (ši sistema apima socialines, sveikatos, švietimo ir kitas paslaugas). Šią nuostatą patvirtina Direktyvos 5 ir 6 konstatuojamosios dalys, kuriose nurodoma, kad šios direktyvos nuostatos neįpareigoja valstybių narių sudaryti paslaugų, kurias jos nori teikti pačios, teikimo sutarčių arba naudotis išorės paslaugomis, arba teikimą organizuoti kitu būdu nei sudarant viešąsias sutartis, taip pat nurodoma, kad *valstybės narės yra laisvos pasirinkti būdą, kaip organizuoti privalomųjų socialinių paslaugų arba kitų paslaugų teikimą*, t. y. jas teikti kaip bendrojo intereso ekonomines arba neekonomines paslaugas, arba kaip šių dviejų rūšių paslaugų derinį. Direktyvoje įtvirtintu teisiniu reguliavimu užtikrinama valstybių narių diskrecijos laisvė pasirinkti, kaip organizuoti socialinės apsaugos sistemoje teikiamas paslaugas, ir jokių būdu Direktyva neriboja šios valstybių narių laisvės.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) priimtame sprendime byloje Falk Pharma, C-410/14 nustatytos sąlygos dėl viešųjų pirkimų reguliavimo netaikymo. ESTT 2016 m. birželio 2 d. priimtame prejudiciniame sprendime (Byloje C-410/14 dėl Oberlandesgericht Düsseldorf (Düsseldorfio aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija)) nurodyta, kad kai viešasis subjektas siekia sudaryti tiekimo sutartis su visais ūkio subjektais, norinčiais tiekti atitinkamas prekes šio viešojo subjekto nurodytomis sąlygomis, tai, kad nenurodomas ūkio subjektas, su kuriuo išimtinai būtų sudaroma sutartis, reiškia, jog nėra būtinybės konkrečių Direktyvos 2004/18 taisyklių taikyti šios perkančiosios organizacijos veiksmams. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2013 m. gegužės 16 d. nutarime pabrėžė, jog medicinos pagalbos apimtis turi būti nustatoma įvertinus

valstybės finansines galimybes: „<...> valstybės biudžetui negali būti užkraunama valstybės finansinių galimybių neatitinkanti našta, dėl kurios valstybė negalėtų įgyvendinti kitų savo funkcijų arba jai taptų daug sunkiau jas vykdyti; valstybinėse gydymo įstaigose piliečiams teikiamos nemokamos, iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamos, medicinos pagalbos apimtį turi nustatyti įstatymų leidėjas, įvertinęs inter alia valstybės finansines galimybes – kurios nėra ir negali būti beribės – ir paisydamas konstitucinių vertybių pusiausvyros, socialinės darnos, atsakingo valdymo, protingumo, asmenų lygiateisiškumo principų, kitų konstitucinių imperatyvų.“ Todėl kriterijai, kuriais vadovaujantis ortopedijos techninė priemonė būtų įtraukiama į Kompensuojamų ortopedijos techninių priemonių sąrašą, turi būti nustatyti įstatyme. Priešingu atveju gali būti pažeidžiami apdraustųjų teisiniai lūkesčiai, kad jiems reikalinga, jų būklę palengvinanti ortopedijos techninė priemonė nebus kompensuota. Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti apmokėjimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234, minėti kriterijai yra susieti tik su priemonių skyrimų skaičiumi per metus, taip pat nėra numatyta, kad priemonė turi pagerinti paciento būklę (numatyta tik tai, kad ortopedijos techninę priemonę būtina taikyti pagal paraiškoje nurodytas indikacijas gydant pacientą ar kompensuojant jo prarastą funkciją).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys, ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projektą teikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Pažymėtina, kad galiojantis SDĮ nustato iš PSDF biudžeto apmokamų paslaugų kompensavimo lygmenis, institucijų kompetenciją nustatyti kompensuojamų paslaugų bazinių kainų apskaičiavimo ir tvirtinimo tvarką, paslaugų sąrašų sudarymą. SDĮ II skyriuje (9-12¹ straipsniai) reglamentuota, kokios asmens sveikatos priežiūros paslaugos, vaistai ir medicinos pagalbos priemonės, kokiomis sąlygomis ir tvarka yra kompensuojamos iš PSDF biudžeto apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu.

Šiuo metu valstybė yra pasirinkusi kompensavimo pagal bazines kainas modelį, kuris yra įtvirtintas SDĮ. Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo pagal šių priemonių bazines kainas tvarką šiuo metu reglamentuoja Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti apmokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234. Jame numatyta, kad ortopedijos techninė priemonė įrašoma į kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių sąrašus tik tuomet, jei ortopedijos techninė priemonė atitinka visas šias sąlygas: 1. ortopedijos techninę priemonę būtina taikyti pagal paraiškoje nurodytas indikacijas gydant pacientą ar kompensuojant jo prarastą funkciją; 2. ortopedijos techninė priemonė būtų skiriama ne pavieniams pacientams (daugiau nei 10 atvejų per metus); 3. numatoma galimybė skirti PSDF biudžeto lėšas šios ortopedijos techninės priemonės įsigijimo išlaidoms kompensuoti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatyme būtina reglamentuoti, kad ortopedijos techninėms priemonėms taikomas kompensavimo pagal bazines kainas modelis (t. y. analogiškas modelis, kuris taikomas ir sveikatos priežiūros paslaugoms, ir kompensuojamiesiems vaistams bei medicinos pagalbos priemonėms).

Šiuo projektu SDĮ papildomas ortopedijos techninių priemonių sąvoka ir nauju 9¹ straipsniu, kuriame reglamentuojamas ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimas. SDĮ bus reglamentuotas ortopedijos techninių priemonių kompensavimo pagal bazines kainas modelis bei nustatytos šių sutarčių sudarymo sąlygos. Šios sąlygos nustatytos vadovaujantis ESTT priimtu sprendimu byloje Falk Pharma, C-410/14. ESTT 2016 m. birželio 2 d. priimtame prejudiciniame sprendime (Byloje C-410/14 dėl Oberlandesgericht Düsseldorf (Düsseldorfio aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija)) nurodyta, kad kai viešasis subjektas siekia

sudaryti tiekimo sutartis su visais ūkio subjektais, norinčiais tiekti atitinkamas prekes šio viešojo subjekto nurodytomis sąlygomis, tai, kad nenurodomas ūkio subjektas, su kuriuo išimtinai būtų sudaroma sutartis, reiškia, jog nėra būtinybės konkrečių Direktyvos 2004/18 taisyklių taikyti šios perkančiosios organizacijos veiksams, taip pat konstatuota, kad „kaip viešojo pirkimo sutarties, kaip ji suprantama pagal šią direktyvą, negalima kvalifikuoti sutarčių sistemos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, kurią taikydamas viešasis subjektas siekia rinkoje įsigyti prekių sudarydamas, nevykdant atrankos iš suinteresuotų ūkio subjektų, per visą šios sistemos galiojimo laikotarpį sutartis su visais ūkio subjektais, kurie išsipareigoja tiekti atitinkamas prekes iš anksto nustatytais sąlygomis, ir leisdamas jiems prisijungti prie šios sistemos jos galiojimo laikotarpiu.“ Atsižvelgiant į ESTT sprendime nurodytas sąlygas, jos perkeliamos į SDĮ 9¹ straipsnį. Perkėlus į nacionalinę teisę ESTT sprendime minimas sąlygas, kompensavimo sutartys nebūtų laikomos viešojo pirkimo-pardavimo sutartimis.

Taip pat įstatymo projekte įtvirtinti objektyvūs kriterijai, kuriais vadovaujantis ortopedijos techninė priemonė būtų įtraukiama į Kompensuojamų ortopedijos techninių priemonių sąrašą. Ortopedijos techninė priemonė į kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus bus įrašoma, jei palengvins apdraustajam ligos, sužeidimo padarinius ar sumažins apdraustojo neįgalumą (ar neleis neįgalumui didėti) ir jei bus numatoma galimybė skirti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas ortopedijos techninės priemonės įsigijimo išlaidoms kompensuoti. Ortopedijos techninių priemonių kompensavimo galimybės nustatomos atsižvelgiant į PSDF biudžetą. Vadovaujantis SDĮ 14 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 589 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, PSDF biudžeto projektą rengia VLK. PSDF biudžeto projektą ir PSDF biudžeto ateinančių dvejų metų prognozuojamus rodiklius teikia Vyriausybei Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Privalomojo sveikatos draudimo tarybos išvada. Vyriausybė apsarsto atitinkamų metų PSDF biudžeto projektą ir PSDF biudžeto ateinančių dvejų metų prognozuojamus rodiklius ir ne vėliau kaip likus 75 kalendorinėms dienoms iki biudžetinių metų pabaigos teikia Seimui svarstyti kartu su Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. PSDF biudžetas tvirtinamas Lietuvos Respublikos įstatymu. PSDF biudžeto lėšos planuojamos sveikatos priežiūros paslaugoms, vaistams, medicinos pagalbos priemonėms ir kt. Ortopedijos techninės priemonės, kurių išlaidas siūloma kompensuoti PSDF lėšomis, galės būti įrašytos tik įvertinus PSDF biudžeto išlaidas šių priemonių kompensavimui. PSDF biudžetas turi būti subalansuotas – taip numato Įstatymas.

Siekiant patikslinti ortopedijos technikos priemonių sąvoką pakeičiant žodį „technikos“ į „techninių“, keičiami ir kiti šio įstatymo straipsniai (SDĮ 15, 21 straipsniai).

Priėmus projektą atsiras teisinis aiškumas, koku būdu ir pagal kokius teisės aktus kompensuojama už ortopedijos technines priemones, išvengta nepagrįstų sankcijų taikymo už Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų nesilaikymą.

Ortopedijos techninių priemonių prieinamumas pacientams padidės, nes jų įrašymas į kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių sąrašus nebebus siejamas su pacientų, kuriems ji turėtų būti kompensuojama, skaičiumi per metus, t. y. ortopedijos techninės priemonės įrašymas priklausys tik nuo jos poveikio pacientų būklei bei PSDF biudžete esančių lėšų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:
Priimtas projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas projektas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projekte reglamentuojami klausimai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir Europos Sąjungos teisės nuostatas.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti:

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, reikės keisti Valstybės paramos ortopedijos techninėms priemonėms įsigyti organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-234.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidoms kompensuoti, nereikės, nes prognozuojama lėšų suma išlieka ta pati.

13. Įstatymų projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Specialistų vertinimų ir išvadų projekto rengimo metu negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

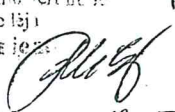
Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos, bazinės kainos.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Revisoriaus patvirtinimas
kyriausvoji
Rita Čiurienė

2017-12-05

2017-12-06

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 13 dalimi:

„13. **Ortopedijos techninės priemonės** – prie medicinos priemonių (prietaisų) priskiriami įtvarai, papildomieji ir keičiamieji kūno dalių protezai, tvirtinami iš išorės prie kūno dalies ir ją sustiprinantys, pagerinantys jos funkcijas, palengvinantys ligos ar sužeidimo padarinius, padedantys atraminei judėjimo sistemai.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 9¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 9¹ straipsniu:

„9¹ straipsnis. Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimas

1. Apdraustiesiems ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos kompensuojamos ir sutartys su juridiniais asmenimis dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų apmokėjimo apdraustiesiems (toliau – sutartys) sudaromos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Sutartys sudaromos tarp Valstybinės ligonių kasos ir Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų, užsienio valstybėje įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje (toliau – suinteresuotieji asmenys). Sutartys sudaromos su visais pageidaujanciais jas sudaryti suinteresuotaisiais asmenimis. Suinteresuotieji asmenys sutartį dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo einamiesiems ar kitiems metams gali sudaryti bet kuriuo metu einamaisiais metais. Informacija apie šių sutarčių sudarymo tvarką skelbiama viešai Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų interneto svetainėse.

2. Ortopedijos techninės priemonės į kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus įrašomos vadovaujantis šiais kriterijais:

1) sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka apskaičiuota ortopedijos techninės priemonės funkcinė vertė turi išreikšti šios priemonės teikiamą naudą apdraustajam: ortopedijos techninė priemonė padeda palengvinti ligos, sužeidimo padarinius ar sumažina jo neįgalumą, neleidžia neįgalumui didėti;

2) turi būti finansinės galimybės kompensuoti ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidas (jos įvertinamos atsižvelgiant į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą).

3. Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos kompensuojamos pagal jų bazines kainas, kurios apskaičiuojamos pagal mažiausias sąnaudas patiriančių juridinių asmenų, su kuriais yra sudarytos sutartys, sąnaudų vidurkį sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus nustato sveikatos apsaugos ministras, įvertinęs Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones.“

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktį ir jį išdėstyti taip:

„a) Privalomojo sveikatos draudimo fondui priskirtoms valstybės funkcijoms atlikti (ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidoms kompensuoti, paslaugų, skirtų gyvybei gelbėti ir išsaugoti, išlaidoms apmokėti, kompensacijoms kraujo donorams neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti bei Nacionalinės imunoprofilaktikos programos priemonėms finansuoti);“.

5 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos;“.

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. kovo 1 d.

2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki šio Įstatymo įsigaliojimo priima šio Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Sutartys dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo, sudarytos iki šio Įstatymo įsigaliojimo, galioja iki jose nurodyto termino pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

2017-11-06

Uždavinys patvirtinti
dokumentų redakciją
Lietuvos Respublikos

[Signature]
2017-11-05

VLK prie SAM
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

[Signature]
Anna Račiūnienė
2017-11-29

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 13 dalimi:

„13. Ortopedijos techninės priemonės – prie medicinos priemonių (prietaisų) priskiriami įtvarai, papildomieji ir keičiamieji kūno dalių protezai, tvirtinami iš išorės prie kūno dalies ir ją sustiprinantys, pagerinantys jos funkcijas, palengvinantys ligos ar sužeidimo padarinius, padedantys atraminei judėjimo sistemai.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~valstybės parama ortopedijos technikos priemonėms įsigyti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka.~~ ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 9¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 9¹ straipsniu:

„9¹ straipsnis. Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimas

1. Apdraustiesiems ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos kompensuojamos ir sutartys su juridiniais asmenimis dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų apmokėjimo apdraustiesiems (toliau – sutartys) sudaromos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Sutartys sudaromos tarp Valstybinės ligonių kasos ir Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų, užsienio valstybėje įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialų, įsteigtų Lietuvos Respublikoje (toliau – suinteresuotieji asmenys). Sutartys sudaromos su visais pageidaujančiais jas sudaryti suinteresuotaisiais asmenimis. Suinteresuotieji asmenys sutartį dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo einamiesiems ar kitiems metams gali sudaryti bet kuriuo metu einamaisiais metais. Informacija apie šių sutarčių sudarymo tvarką skelbiama viešai Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų interneto svetainėse.

2. Ortopedijos techninės priemonės ir kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus įrašomos vadovaujantis šiais kriterijais:

1) sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka apskaičiuota ortopedijos techninės priemonės funkcinė vertė turi išreikšti šios priemonės teikiamą naudą apdraustajam: ortopedijos techninė priemonė padeda palengvinti ligos, sužeidimo padarinius ar sumažina jo neįgalumą, neleidžia neįgalumui didėti;

2) turi būti finansinės galimybės kompensuoti ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidas (jos įvertinamos atsižvelgiant į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą).

3. Ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos kompensuojamos pagal jų bazines kainas, kurios apskaičiuojamos pagal mažiausias sąnaudas patiriančių juridinių asmenų, su kuriais yra sudarytos sutartys, sąnaudų vidurkį sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Kompensuojamųjų ortopedijos techninių priemonių ir jų bazinių kainų sąrašus nustato sveikatos apsaugos ministras, įvertinęs Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones.“

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktį ir jį išdėstyti taip:

„a) Privalomojo sveikatos draudimo fondui priskirtoms valstybės funkcijoms atlikti (ortopedijos technikos **techninių** priemonių įsigijimo išlaidoms kompensuoti, paslaugų, skirtų gyvybei gelbėti ir išsaugoti, išlaidoms apmokėti, kompensacijoms kraujo donorams neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti bei Nacionalinės imunoprofilaktikos programos priemonėms finansuoti);“.

5 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) ortopedijos technikos **techninių** priemonių įsigijimo išlaidos;“.

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. kovo 1 d.
2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki šio Įstatymo įsigaliojimo priima šio Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Sutartys dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo, sudarytos iki šio Įstatymo įsigaliojimo, galioja iki jose nurodyto termino pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Lietuvos Respublikos Seimas

kytas veikia
iki 2017-12-05

Alif
2017-12-05

[Signature]
2017-12-06

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343
2, 9, 15, 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 9¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-17-1224(3), TAIS Nr. 17-359(7))**

2017-12-11 Nr.NV-3166

Vilnius

Įvertinę Projekto, patikslinto pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. lapkričio 13 d. išvadoje Nr.NV-2866 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktą įstatymams, esminių pastabų neturime, tačiau siūlome Projektą tikslinti teisės technikos aspektu:

1. Siekiant teisinio aiškumo ir Projekto nuostatų tarpusavio suderinamumo, siūlytina tikslinti Projekto 3 straipsnyje teikiamą Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 9¹ straipsnio 1 dalies pirmojo sakinio nuostatą. Manome, kad šioje nuostatoje tikslinga nustatyti, kad ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidos yra kompensuojamos apdraustiesiems, o su juridiniais asmenimis sudaromos sutartys dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų apmokėjimo (nuostatoje „dėl ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų apmokėjimo apdraustiesiems“ brauktinas žodis „apdraustiesiems“). Taipogi, Projekto 2 straipsnyje (keičiant Įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktą) pakartotinai siūlome nurodyti ortopedijos techninių priemonių įsigijimo išlaidų *kompensacijas*, tokiu būdu suderinant šią nuostatą su Projekto 3 straipsnyje teikiamu 9¹ straipsnio reguliavimu bei Projekto 4 straipsnyje teikiamu Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies reguliavimu.

2. Siekiant aiškumo ir apibrėžtumo, Projekto 3 straipsnyje dėstoma Įstatymo 9¹ straipsnio 3 dalies pirmojo sakinio formuluotė turi būti tikslinama, nurodant, kokios šioje dalyje minimų juridinių asmenų „mažiausios sąnaudos“ turės būti skaičiuojamos, pavyzdžiui, siūlytina nurodyti, kad bazinės kainos apskaičiuojamos pagal mažiausias ortopedijos techninių priemonių gamybos ir (ar) pritaikymo ir su šių priemonių įsigijimu susijusių paslaugų teikimo metu patiriamas juridinių asmenų, su kuriais sudarytos sutartys, sąnaudas ar pan.

3. Atsižvelgiant į teisės aktų svarstymo ir priėmimo Lietuvos Respublikos Vyriausybėje ir Lietuvos Respublikoje Seime procedūrą, Seimo rudens sesijos trukmę, tikslinga įvertinti Projekto 6 straipsnio 1 dalyje nustatomos pakeitimų įsigaliojimo datos pagrįstumą ir tikslingumą.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis